

TANTSUDE JÄRIESTUS.

„KRATI“ tegevus.

I vaatus.

- a) Tants tule ümber — Jaan Villard või Valentin Lind.
- b) Neind viljavikudega — Ada Ahi, Iris Ast, Karin Devis, Aino Ebraus, Ilaria Hagus, Tiina Kareda, Leida Kull, Erika Määrits, Senta Ots, Irina Pärk, Elga Rips, Virve Viires.
- c) Orijad — Armin Alla, Garri Kivilsalu, Kaljo Köks, Herman Palang, Arkadi Pallo, Harald Vallisoo, August Veeber, Johannes Viirg, Pöder, Elga Rips, Virve Viires.
- d) Kuld ja ehted — Ada Ahi, Veera Leever, Erika Määrits, Inge Hagus, Tiina Kareda, Leida Kull, Senta Ots, Irina Pärk.
- e) Neind linikutega — Iris Ast, Karin Devis, Aino Ebraus, Ilaria Hagus, Elga Rips, Linnar Solvi, Friederich Tilk, August Veeber, Johannes Viirg.
- f) Coda — köök eelmised.
- g) Krati tants — Verner Hagus või Boris Blinoff.

II vaatus.

- a) Targa rehealune — Ada Ahi, Armin Alla, Aino Ebraus, Ilaria Määrits, Tiina Kareda, Garri Kivilsalu, Kaljo Köks, Veera Leever, Erika Määrits, Arkadi Pallo, Irina Pärk, Rein Ranniku, Harald Vallisoo, August Veeber, Virve Viires, Johannes Viirg.
- b) Talgujäär — Herman Palang.
- c) Talgu-polka — Hilda Malling, Artur Koit või Geenii Raudsepp, Teet Koppel, Henn Aare, Armin Alla, Ada Ahi, Iris Ast, Karin Devis, Aino Ebraus, Ilaria Hagus, Tiina Kareda, Garri Kivilsalu, Kaljo Köks, Veera Leever, Senta Ots, Arkadi Pallo, Irina Pärk, Rein Ranniku.
- d) Sulase ja krati heitlus — Artur Koit ja Verner Hagus või Teet Koppel ja Boris Blinoff.

III vaatus.

- a) Labajalg — Hilda Malling või Geenii Raudsepp, Henn Aare, Ada Ahi, Armin Alla, Iris Ast, Karin Devis, Aino Ebraus, Ilaria Hagus, Garri Kivilsalu, Leida Kull, Kaljo Köks, Oskar Luik, Erika Määrits, Senta Ots, Herman Palang, Arkadi Pallo, Irina Pärk, Rein Ranniku, Elga Rips, Linnar Solvi, Harald Vallisoo, August Veeber, Johannes Viirg, Virve Viires, Roman Salukivi.
- b) Peretütar ja sulane — Hilda Malling ja Artur Koit või Geenii Raudsepp ja Teet Koppel.
- c) Piirk ingliska — Armin Alla, Karin Devis, Aino Ebraus, Ilaria Hagus, Tiina Kareda, Garri Kivilsalu, Erika Määrits, Arkadi Pallo, Rein Ranniku, Johannes Viirg.
- d) Jooksupolka — Hilda Malling või Geenii Raudsepp, Henn Aare, Ada Ahi, Armin Alla, Iris Ast, Karin Devis, Aino Ebraus, Ilaria Hagus, Garri Kivilsalu, Leida Kull, Kaljo Köks, Oskar Luik, Erika Määrits, Senta Ots, Herman Palang, Arkadi Pallo, Irina Pärk, Rein Ranniku, Elga Rips, Linnar Solvi, Harald Vallisoo, August Veeber, Johannes Viirg, Virve Viires, Roman Salukivi.
- e) Kratt võluringis — Verner Hagus või Boris Blinoff.

IV vaatus.

- a) Maksamerelised — Jaan Villard või Valentin Lind, Ada Ahi, Armin Alla, Iris Ast, Karin Devis, Aino Ebraus, Tiina Kareda, Garri Kivilsalu, Leida Kull, Veera Leever, Erika Määrits, Senta Ots, Herman Palang, Arkadi Pallo, Irina Pärk, Rein Ranniku, Elga Rips, Harald Vallisoo, August Veeber, Virve Viires, Johannes Viirg.
- b) Sikutants — Herman Palang.
- c) Kukketants — Johannes Viirg.
- d) Pealku tants — Kaljo Köks või Rein Ranniku.
- e) Virnalised — köök.
- f) Kratt võitlus peremehega ja selle surm — Verner Hagus ja Jaan Villard või Boris Blinoff ja Valentin Lind.

Esimene vaatus: Krati tegemine.

Ühel suveööl on peremees ristteele oma pöölu lähedal tule teinud, mille ümber ta linnu koppel täitisib, lootes sellega ligi meetitada vaimne, kes ta pöödudele võksid tuua viljakust. Tuleb Tark, näeb ta toimingu ja soovitab peremehele teha endale kratti, kes talle kindlamini toob rikkus, mida ta ihaldab. Tööseks manab Tark pilte neist aardeist ja hüvedest, mida peremees kratti abil saavutaks.

Peremees hakkab niuid Targa juhatusest innukalt kratti tegema. Kolm üksteisele järgnevad neljapäevaööd vätab töö, siis ilmub peremehe kutsel kurat, kes ta vasaku käe nimetusõrnest kõlm tilka verd võtab ja sellega kratti pritsib, kes niuid elustub ja esimeseks tegia pea tabab purustada, et selle hing kohe kuradile saaks. Tark olla aga ettenägelikult peremehe pähe paja asetandub ja talle ta kirve piiki seadnud, mille tera ees hoidas kratti on võimalik taltsutada. Kratt on sunnitud peremehes oma käskijat tunnustama.

Teine vaatus: Krati töö.

Peremehe öues askeldab sulane ölevaadiiga, kuna peretütar talgu-listele lauda katab. Sulane abistab teda seetüres ja noorte inimeste vahelise signeeri vastastikune poolhoold. Peremees, kes vaese sulase lähenemist oma tütrele ei sallí, lähetab neid pahaseilt ja käsutab nad tööle, sulase väljale talguistise Juure, tütre majja. Üksjäänuna viib ta kratle tööt aita, kus see asub.

Tulevad talguised, näljatavad, kuna sulane peretütrele pähe paneb. Paju lõbu köigile teeb talgu-jäär oma karglemise ja puksimisega. Üidisest tantsust, mis nitüid algab, võtab vaid osa ka sulane peretütreaga. Niipea kui peremees neid silmab, vihasiab ta, rebib päria tütre peast, viskab selle maha, trambib ta puruks ja kihutab sulase talust minema. Kui talguised sulase kasuks vahelise segavad ja talgu-jäär ka peremeest puksib, ajab ta kölk rae-vus minema.

Üksi jäänuud, kutsub ta krati ja saadab selle varandusi tooma, ise läheb taljustete. Vahepeal tuleb peretütar majast, letab oma puruks-tallatud pärja, töstab selle üles ja läheb tasa nuttes maja tagasi. Sulane tuleb kord tagasi oma varanatustest ära viima, nääb aidauksse praokil olevat, piilub sisse ja näeb esmakordsett kratti. Kuna peremees aidast tuleb, peidab sulane enese ja näeb, kuidas peremees taevast uurib. See tunnelb möödavilksatavas valgusejugades ära maksamerelise sõitjaid, läheb rahutuks, tömbab kuna esile, seab endale hundimassi ette, relvastub kirvega, kutsub kratti, istub künasse ja lendab krati poolt õhkutöstetuna minema.

Kuna kratt järele aita kaob, tuleb sulane peidust välja ning esialgse kõhklemise järelle otsustab kaisetada ka niisugust õhusotu. Ta istub kaksiti törrele, harab kirve kätte, kutsub kratti, nagu ta seda pere-mehe juures nägi, ise täis uudishimu ja hirmu. Kui kratt teda öhku fösta tahab, võtab siiski hirm ta üle võimust, ta hüppab törreli maha ja annab kratle kirvehoobi jala pihta. Algas võitlus mõlemata vahel, kuni sulane juhulikult kirvetera kratti poolle pöörab ja sel kombel selle alistuma sunib. Kuna kratt oma haavatud jaiga taga vedades aita lonkab, põgeneb sulane öuelt.

Kolmas vaatus: Otselised.

Metsaraiestikus lesivad otselised tule ümber. Kilgelt tuleb lauluga tiidrukuid ja poisse, üksteist vastastikku nöökides. Tantsitakse. Tantsu vrheajal kohtuvad peretütar ja sulane. Järgnevate üldtantsude kestes avastab sulane läheneva krati, junib teiste tähelapanu sellele, fömbab oma puussiga kolmekordse vörluringi, mille ta sulab, liitub oma maa sisse. Kratt on sunnitud selles söoris maanduma ega pääse